

УДК 315.774

Володимир Євгенович Шедяков

ВИКОРИСТАННЯ КРАЇНОЮ ДІАПАЗОНУ МОЖЛИВОСТЕЙ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ ПРИ СТВОРЕННІ УМОВ НОВОГО МОДЕРНУ

Умови світової кризи інколи затіняють більш фундаментальні трансформації, пов'язані з появою ознак шостого технологічного укладу, коли зовсім недостатніми є зусилля, спрямовані тільки на "наведення ладу", та, навіть, часткової модернізації країни. Цей час – чергова "точка біфуркації"; прогаявши нові можливості, можна втратити шанс на гідне майбутнє. Вкрай потрібними стають пошуки проекту, організаційних структур та ресурсної бази нового, постсучасного, Модерну. З одного боку, вони мають отримати соціально виправдані форми: як відомо, культуртрегерські спроби кардинальних зсувів без укоренінності в суспільній тканині ліквідуються наступним рухом історичних подій. З іншого боку, передова економіка, системна всебічна модернізація та прагматичний захист стратегічних інтересів потребують конкуренції в політичній та ідеологічній сферах. Отже, щоб успішно провести свою чергову модернізацію та використати соціальну творчість як її важливий чинник, Україна має взяти на озброєння механізм не "заганяти в цехи", а зацікавлювати в самодіяльності. В період радянської модернізації Україна будувала проект безкласового суспільства соціальної рівності, в дорадянський – проект характеризувався формулою «самодержавство, православ'я, народність». Відтак і для свого теперішнього становища країна зобов'язана знайти новий великий проект чергового Модерну подальшого розвитку на базі досвіду минулих вітчизняних (включно з радянською) та світових трансформацій. Причому відмова від власної стратегії та включення в чужий Проект (наприклад, ліберальної демократії) автоматично прирікає на існування в якості лише джерела ресурсів та перехід від стану суб'єкта до рівня об'єкта відносин. В чужому проекті лідерів не здогнати, в конкурентній боротьбі регіонів не виграти. Водночас й забезпечення ситості, заможності – ще не проект, а лише рівень задоволення потреб, характер яких має соціобіологічні риси і тому суттєво залежить від обраного проекту розвитку. Однак, як висловлювався А.П.Чехов, голодний собака вірує лише в м'ясо. Тому необхідно проводити

повноцісну техніко-технологічну та соціально-політичну модернізацію, а також стимулювати розвиток науки і високотехнологічного бізнесу (зокрема – через створення інноваційних кластерів у сфері високих технологій та потужної підтримки перспективних національних проектів), при цьому оновлюючи інфраструктуру по всій країні та реалізуючи більш приземлені заходи, покликані задовольнити повсякденні запити народу.

Причому безперечною умовою перетворення науки на впливовий чинник розвитку економіки та суспільства є створення повноцінної інноваційної структури та адекватне використання інформаційних потоків. Втім, здійснення ефективних моделей роботи з інформацією має базуватися на особливостях інформаційного простору, характерних для чергового рівня соціального розвитку. Отже, якщо колись він передбачав створення управлінської композиції, переважно, на базі усного мовлення, а пізніше – печатного тексту або радіоповідомлення й телебачення, то нині – насамперед, особливостей Інтернету. Природно, кожний з цих етапів не тільки змінював ресурсну базу підготовки та здійснення інформаційного впливу, але й трансформував управлінські техніки. Водночас якість присутності в інформаційній сфері постсучасності все більше залежить від вміння оперувати хибними величинами соціального та індивідуального життя. Зростає й специфічна регулятивна роль химер суспільного сприйняття. **Відтак, для успішного проведення нової модернізації необхідно вийти на т.зв. "світові стандарти" швидкості і об'єму отримання об'єктивної інформації, забезпечити її доступність і якість.** Проте Інтернет не тільки надає море інформації та допомагає ідентифікації першоджерел. Він також загострює проблему інформаційного шуму і відбору потрібного, полегшує підтасовування фактів під потрібний ряд. Тим самим сьогодні нове звучання отримує формула Геракліта "багатознання розуму не навчає"; зростає цінність базових знань і методології, що дозволяють відібрати індикатори, а також здібності створити нове.

Втім, сьогодні вже сформовані міцні наукові школи вивчення інформаційної епохи та її особливостей, загроз та можливостей. З'явилися обґрунтування адекватних управлінських технологій. Була продемонстрована вирішальна роль інноваційної інфраструктури, створення "економіки знань" для успіху модернізації в нових умовах. Інформаційний простір у контексті стратегії прийняття та реалізації управлінських рішень з успіхом досліджувався аналітиками від О.О.Свечіна ("Стратегія") до А.О.Кокошина ("Стратегічне управління") та Г.Г.Почепцова ("Стратегія. Інструментарій з керування майбутнім" та "Стратегічні війни: як «гонка смислу» перемагає «гонку озброєння»"), а також у працях "Корпоративна стратегія" І.Ансофа, "Концепція корпоративної стратегії" К.Ендрю, "Конкурентна стратегія" М.Портера, "Стратегія та планування" Д.Хассі, "Стратегічний менеджмент" А.Томпсона та Дж.Стрікланда тощо. Такими відомими дослідниками, як Е.Бернейз, Б.Л.Гарт, С.Каннінгем, Х.Д.Лассвел, В.Ліппман, Е.Ноелле-Нойманн проаналізовано різні (зокрема, технологічний, організаційний, соціально- та індивідуально-психологічні, політологічний, функціональний тощо) аспекти інформаційних впливів. Е.Аронсон і Є.Пратканіс, Зб.Бжезінський, С.М.Бухарін і В.В.Циганов, Т.Вивільгельм, Н.Л.Волковський, С.Н.Гриняев, В.Донсбах, С.Г.Кара-Мурза, Х.М.Кепплінгер, У.Куастхофф, М.Кунцик, О.В.Литвиненко, Р.Мак-Чесні, Дж.Най, І.М.Панарін, Г.Г.Почепцов, Д.Ронфельдт, В.Фаркаш, Дж.Шарп, А.Едмюллер та ін. досліджують можливості пропанди в ресурсному арсеналі гнучкої влади, використання механізмів поширення цінностей "різнокольорового оксаміту", вивчають технології та моделі інформаційної протидії. Під час аналізу можливостей соціального проектування та політичного переформатування засобами системного моделювання й проектного суспільного будівництва у цій статті до уваги у першу чергу бралися розробки Ухтомського О.О., Кизими В.В., Бичка І.В., Ільєнкова Е.В., Єрмоленка О.О., Звіглянича В.О., Давидова Ю.М., Етціоні А., Федотової В.Г., Парсонса Т., Стефанова М., Косолапова В.В., Тоценка Ж.Т., Ахієзера О.С., Уткіна А.І., Козлової Н.М., Лапіна М.І., Беляєвої Л.О., Котлярова І.В., Платонова С., Режабека Є.Я., соціально-політичної діяльності як системи – Авер'янова А.М., Батеніна С.С., Фофанова В.П., Петрушенко Л.А., Лумана Р., Кузьміна В.П., Надеєва О.Т., а також Кокошина А.О. як послідовника дослідницьких традицій інформаційних аспектів стратегічного протиборства у працях Г.А.Леєра, Д.О.Мілютіна, М.М.Головіна, О.О.Свечіна, О.О.Брусилова, О.І.Єгорова, К.К.Рокоссовського, Б.М.Шапошнікова, М.В.Огаркова тощо. Самостійну цінність надають різні школи вивчення глобальних тенденцій постсучасності як умов формування та реалізації нового Модерну, котрі суттєво трансформують сутність проблеми та форми протиріч. Теорії підшкірної голки,

потреб та задоволень, встановлення порядку денного й зворотного впливу на нього заклали теоретичну основу забезпечення можливостей здійснення ефективних інформаційних впливів, а також заходів зі створення заздалегідь "гарячих точок" з наступним керуванням конфліктом – аж до трансформації їхнього середовища. Причому Ж.-В. Мюллер спеціально підкреслює значення в складі "соціального іміджирінгу" міфів, символів та алегорій. Активно розвиваються школи забезпечення інформаційного впливу через прийоми трансерфінга реальності, візуалізації позитивного образу, онтопсихології, нейролінгвістичного програмування, пікапу, діанетики, коучинга й інших напрямів, що намагаються створити свої технології виходу за рамки жорстких поведінкових інтерпретацій свого "я", в тому числі - змін реальності, соціального та індивідуального програмування через трансформації сприйняття. Водночас, відсутнім є комплексне дослідження діапазону можливостей інформаційної сфери для пошуку та розгортання Проекту нового Модерну, участь в чому стає метою цієї статті.

Втім, можливості раціонально запланованих та добре керованих управлінських впливів обмежені завжди і повсюдно. Період "бурі та натиску" в час класичного Модерну робив характерними, звичними та загальними технології адміністрування і жорсткого управління-насилства. Цей підхід колись достатньо повно виразив великий радянський селекціонер Іван Мічурін у відомій вимозі: "Ми не можемо чекати милостей від природи. Узяти їх-наше завдання". Але умови, котрі іноді характеризують як постмодерн (тим більше – постнедомодерн, квазіпостмодерн), а також процеси постсучасної модернізації, постмодернізації: коли і культура принципово відкрита, кожна особистість може вибирати в ній близьке для себе й відповідним чином добудовувати, і стан суспільства принципово неорганічний та різнорідний – особливо сприяють використанню технік стимулювання бажаних трансформацій як найбільш ефективної форми управлінських рішень з використання діапазону можливостей інформаційної сфери. Відтепер пріоритетні вміння не "вирвати з глотки" у інших, а зробити для них привабливою допомогою в досягненні власних цілей. Отже, за цих умов саме стимулювання бажаних трансформацій стає загальною, часто – єдиною можливою та найбільш ефективною формою управлінських композицій інформаційних впливів. Відтак, постсучасні тенденції керування пов'язані з поширенням стимулювання крім адміністрування, збільшенням діапазону "м'якої сили" при використанні ресурсної бази розвитку.

Саме специфіка постсучасних змін суттєво впливає на можливості лобювання інтересів, а, отже, інформаційних внутрішніх та міжсистемних регуляцій дійсності для трансформації як соціальних відносин, так і важливих процесів. Відтак складаються умови збільшення

ефективності прийомів гнучкого управління в межах стратегії використання технологій непрямих дій та smart power ("розумна сила") в єдності варіантів жорсткої та м'якої влади для вирішення складних багатоаспектних завдань. Відповідно, стимулювання бажаних трансформацій може здійснюватися, наприклад, через забезпечення: 1) формування загального (сукупного) середовища потрібних змін; 2) створення "точок конденсації" (людських, регіональних, соціальних, етнонаціональних, професійних, вікових тощо) потрібних зсувів; 3) проведення відповідного маневру складовими частинами ресурсної бази. При цьому підвищення ефективності соціального управління через стимулювання потрібних змін потребує: 1) розвитку гнучких режимів діяльності; 2) відбору місць "точкового розвитку"; 3) забезпечення законодавчого поля соціальних відносин; 4) розширення демократії та самодіяльності; 5) врахування регіональних традицій.

Інформаційний вплив – складне міждисциплінарне явище з аспектами: політологічним, соціологічним, психологічним, технологічним та ін., що породжує безліч визначень стосовно його різних аспектів, систем, підходів, дисциплін, рівнів. Тим більше, управлінська композиція інформаційного впливу є складним явищем, у якому, відповідно до хрестоматійного підходу, виділяються аспекти: семантичний (значення, що містяться в ній), аксіологічний (ціннісний), семіотичний (позначення інформації), комунікативний (зв'язок), теоретико-віддзеркалювальний (відображення), гносеологічний (пізнання), фізичний (матеріальне втілення), казуальний, кількісний та інші [1]. Коли інформація, що циркулює між системами, використовується як інструмент соціального управління, вона несе певний зміст, відображає сторони соціального буття, до яких приділяється увага соціуму, та є детермінантою соціальних трансформацій [2].

Причому соціальні ролі в постсучасному соціумі часто формуються у процесах, де присутній широкий діапазон нерутинних завдань і нема сталості процедур. Визначальне місце у відносинах належить рольовим мережам; вони великі і динамічні, а характер, довжина та місце виявлення ролей мінливі і ступінь взаємодії висока. Так, наприклад, "горизонтальні" інтереси фіксуються в регіональних домінантах союзів, "ройових" мережевих структурах, зростанні числа "менеджерських" організацій, посиленні впливу соціальних мереж на стан суспільства та трансформацію соціально-інформаційних відносин [3,4]. Відповідно, спроби реалізації модерністських проєктів змін з орієнтацією на модель "людини економічної" і зведенням інструментарію соціального управління головним чином до неадаптованих західних шаблонів та економічної організації соціально-інформаційних відносин можуть нести загрозу посилення тенденцій дезінтеграції суспільства [5]. В цих

умовах Україні слід орієнтуватися на прямування не до "чистого ринку" вільної конкуренції, а саме до постринкового стану господарства, який охоплює форми і неринкові, і ринкові інверсійні; необхідність оптимізації руху від раціонально-бюрократичного управління соціальними відносинами країн класичного модерну і адміністрування у комуністичних країнах до інноваційно-синергетичного управління приводить до заміни "жорстких" соціальних технологій "м'якими", що потребує гнучкого управління. За умов кардинального ускладнення, "ризомізації" причинно-наслідкових зв'язків різко актуалізуються можливості саме м'якого стимулювання бажаних змін, поширюється діапазон застосування типу влади, що базується на пріоритеті привабливості культури й цінностей в соціально-інформаційних відносинах, а тому передбачає активне використання мови символів.

Втім, саме символи формують каркас світосприйняття, створюють його внутрішню структуру. Тому, наприклад, боротьба за начебто міфологеми та традиції минулого обертається зовсім прагматичним вибором майбутнього. Крім того, механізми та соціальні технології "м'якої" влади та гнучкого управління часто базуються на фундаментальних рівнях людської особистості, що відкриває додаткові можливості та ліквідує певні обмеження в продуктивній роботі з реальністю при організації міжсистемних інформаційних потоків. Тут має місце своєрідне "обертання основи": якщо інструментальні цінності формуються інтересами й потребами людини, то фундаментальні – самі їх формують. Інакше кажучи, і на досить динамічному актуальному "побутовому" рівні світосприйняття відкриваються додаткові ніші впливу. Це поширює можливості боротьби не стільки силової, фізичної, скільки за свідомість та підсвідомість людини, дає змогу не перемагати шляхом ліквідації людини, а робити привабливою бажану поведінку. Отже, як підкреслює К.Г.Юнг, "відкладення всього родового досвіду людства... надало групі архетипів статусу верховних регулятивних принципів релігійного і навіть політичного життя і призвело до несвідомого визнання їх величезної психічної сили і влади" [6]. Втім, "символ допомагає не тільки зафіксувати минуле..., але і взаємодіяти з ним в реальності" [7]. Крім того, за думкою З.Оруджева, "різниця між символом і ритуалом хоч і істотна, але в деяких відносинах вони тотожні"; "і символ., і обряд, і звичай, і релігія завжди були первинними, початковими «стабілізуючими чинниками» минулого..., що оберігали суспільство" [7]. Відповідно, як підкреслюють американські вчені К.Джонсон-Карті та Дж.Копленд, технології через рекламу можуть ефективно впливати на аудиторію символами. Тобто виборці, наприклад, сприймають політичний світ не як реальний, а як символічний. Користуватися символами зручніше: вилучається свідомі аналіз, міркування, систематизація. Відтак їх можна розглядати як

засіб корегування думки в потрібному напрямі [8-11]. С.Курганян також підкреслює важливість трьох складових частин руху від ідеології до життя: усвідомлення значення Смислів – створення Смислів – впровадження у життя (трансформація життя). Наприклад, на основі системних символів та психоконструкцій можна не тільки закріпити інформацію в підсвідомості людини, але й надати їй відповідного забарвлення поза бар'єрами критичності. Це створює потрібну установку, яка "облаштує" під себе інші відомості і забезпечує їх інтерпретацію. Таким чином спрощується вирішення завдань з переконання, створення потрібних нахилів, нав'ювання бажаних ідей як абсолютно неминучих, природних та прогресивних, аж до вкорінення регуляторів поведінки окремої людини та трансформацій на рівнях процесів та відносин.

Дослідження з психозондування додатково демонструють: людина не просто використовує, "оперує" міфічними враженнями, вона "живе" серед них та ними. Держава, політична нація створюються на міфах. Міфотворення – характеристика найважливішого соціального процесу, який відбувається навколо міфотворчості як явища. Втім, на поверхні соціального життя дія закону обертання основи приводить до того, що вже міфотворчість виглядає змістом процесу міфотворення. Водночас різниця понять міфотворення та міфотворчості фіксує наголос на об'єктивній або суб'єктивній складовій психодинаміки. Причому, якщо європейський процес міфотворення був практично завершений в XIX ст., то в Україні процес активного міфотворення ще триває. Відтак, зростають можливості стратегічного керування подіями людини, соціальними відносинами та процесами за допомогою інформаційних впливів через формування і конкуренцію смислів, прийоми гнучкого управління, механізми міфотворення. Наприклад, формування архетипу героя – необхідність розвитку повноякісної соціальної міфології, умова існування нації. При цьому, ґрунтуючись на стереотипах свідомості, простіше здійснювати трансформацію сприйняття і поведінки для складання політичної ідентичності: якщо люди бажать вірити в щось, вони повірять. Тому трактування історії – неминучий елемент боротьби за майбутнє. Це особливо важливо для гібридної зони як території активної культурної цивілізаційної дифузії.

Відповідна трансформація соціального середовища проведення трансформації тісно пов'язана з інверсією відчуження на індивідуальному та соціальному рівнях. При пострадянському транзиті поєднуються потоки, що формуються ситуацією, яка має корені у специфіці соціалістичного минулого (у зв'язку з явищем загальної приватної власності, хибної соціальної вартості тощо), запозичені у елементів олігархічного капіталізму (і тому близькі класичним моделям, дослідженим марксовськими школами), а також характеризують перехід до

нової епохи – з особливостями в різних регіонах. Наявність багатого різноманіття елементів різних підсистем, що накладається на співвідношення відчуженої праці та вільної самодіяльної творчості, надає додаткові можливості і забезпечує широкий діапазон рішень у інформаційній сфері.

Втім на цей час існують певні "золоті правила", з дотриманням яких країна досягне підвищення чи збереження своєї конкурентоспроможності. Це, насамперед, стабільне й передбачуване законодавство, гнучка структура економіки, спрямування інвестицій до технологічної інфраструктури, стимулювання приватних заощаджень та внутрішніх інвестицій, підвищення агресивності експорту водночас із залученням прямих іноземних інвестицій, покращення якості, оперативності й прозорості управління та адміністрування, гармонійність заробітної плати, продуктивності праці та податків, обов'язкове скорочення розриву між розміром мінімальної і максимальної зарплат, зміцнення середнього класу, збільшення інвестицій в освіту, а також неперервне підвищення кваліфікації працюючих. Звісно, може скластися уява, що постіндустріалізм та управлінські навички постсучасності – то клопіт провідних держав. Але в цьому напрямі діють вже і загальносвітові закономірності (а у випадку неготовності конкретної країни – вона лише залучається до них несвідомо в некорисних для неї формах), і підтримувати потрібно пріоритет саме тих підприємств, галузей та "точок розвитку", які в змозі забезпечити реальну економічну незалежність України в майбутньому. Коли дійсно кардинально змінюються умови для забезпечення власної конкурентоздатності, необхідно змінюватися самій структурі розвитку, формувати новий Проект Модерну. Для цього потрібна увага держави до трьох рівнів конкурентоспроможності: глобального (міждержавного), національного, мезо-, мікрорівнів.

Втім, серед прикмет глобалізаційних рис постсучасності є й досить небезпечні. Серед них є форми обміну та використання інформації: фінансової, економічної, соціокультурної, політичної тощо, які вкрай чутливі для всього соціуму [12-14]. Відтак, організація участі країни у інформаційному просторі має базуватися на відповідних особливостях [15-17]: саме інформаційне відчуження може не дати можливості суб'єктам забезпечити матеріальні потреби на певному рівні, тобто інформаційне відчуження може стати основою і матеріального, і соціального відчуження, а суперечність між інформаційним привласненням одних і інформаційним відчуженням інших – основою певних нових стратифікацій суспільства.

Послідовна і системна модернізація країни повинна дозволити гордитися не міфічним минулим або сумнівним глиняним череп'ям, а сьогоденням, не футболістами або боксерами, а ученими і фахівцями. Відтак, особливості нової епохи підсилюють потенційні можливості при підготовці та здійсненні індивідуального та

соціального діалогу *використання пограничних психічних станів, маргінальних груп суспільства, проміжних соціальних шарів, територій інтенсивного діалогу і, відповідно, потенціал міждисциплінарного аналізу.* Помітніше стає виникнення світу, що складається з достатньо різномірних частин; держав, що віддаляються один від одного в координатній сітці соціального вибору; підходів, які витікають з пріоритетів свободи, демократії, прав людини або виокремлюють як першочергові цілі стабільності, ресурсної безпеки і розвитку. В цьому світі, незважаючи на певні додаткові складнощі, втілення конкретних форм оптимальної реалізації інформаційних впливів передбачає широке застосування алгоритмів сценарного, проектного та варіативного підходу до втілення м'якого регулювання. Причому сукупність соціально-інформаційних систем розбивається на різні класи, в тому числі глобальних, міжнародних, національних, макро- мезо- і мікрорегіональних, окремих організаційних структур. Водночас, нині інформаційний діалог набуває більш складних форм; технології та прийоми інформаційної взаємодії під час пошуку ресурсів нового Модерну мають тенденцію до відтворення нових форм, які базуються на визнанні неповноти знань учасників процесів та сукупного впливу результатів взаємодії гравців. Тому нова епоха створює умови розширення діапазону використання інформаційних технологій, що орієнтовані не на участь у виснажливому інформаційному протиборстві, а на взаємодії у потоці подій, де кожен не має повноти інформації та залежить від дій інших акторів. Таким чином формуються нові вимоги та можливості управлінських композицій епохи створення умов нового Модерну на базі підвищення різноманіття методів, прийомів і технологій інформаційного менеджменту [18–21].

Література

1. **Українець Б.С.** Самоуправляемые системы и причинность. – М.: Мысль, 1972. – 254 с. 2. **Судоргин О.А.** Новая роль информационного пространства в XXI веке // Власть. – 2009. – № 1. – С.27–32. 3. **Акопов Г.Л.**

Глобальные проблемы и опасности сетевой политики. – Ростов: Ростиздат, 2004. – 192 с. 4. **Березин В.М.** Массовая коммуникация: сущность, каналы действия. – М.: РИП-Холдинг, 2003. – 174 с. 5. **Шедяков В.Е.** Постмодернизация трудовых отношений как объект социального управления: Автореферат диссертации на здобуття наук. ступ. доктора соціологічних наук / Харк. держ. ун-т. – Харків, 1996. – 32 с. 6. **Юнг К.Г.** Сознательное и бессознательное. – СПб.: Питер, 1997. – 415 с. 7. **Оруджев З.М.** Способ мышления эпохи. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – 400 с. 8. **Goodin R.** Manipulatory Politics. – New Haven: Yale University Press, 1980. – 250 p. 9. **Jonson-Cartee K.S., Copeland G.A.** Manipulation of the American Voter. Political Campaign Commercials. – Praeger Westport, Connecticut, London, 1996. – 471 p. 10. **Фромм Э.** Забытый язык. Введение в науку понимания слов, сказок мифов // Фромм Э. Душа человека. – М.: Республика, 1992. – 429 с. 11. **Флад К.** Политический миф. Теоретическое исследование. – М.: Прогресс – Традиция, 2004. – 263 с. 12. **Иванов Д. В.** Виртуализация общества. – СПб.: Петербургское востоковедение, 2000. – 96 с. 13. **Данилова Е.Е.** Информационное развитие социальных систем. – М.: РИП-Холдинг, 2002. – 130 с. 14. **Komito L.** The Net as Foraging Society: Flexible Communities // Information Society. – 1998. – № 2. – P. 97–106. 15. **Ковалев Д. А.** Постиндустриальное общество и виртуализация экономики в развитых странах и России. – <http://creativeconomy.ru/library/prd448.php> 16. **Информационная культура в контексте глобальных изменений /** Л.А.Василенко, И.Н.Рыбакова. – <http://spkurdyumov.narod.ru/D48VasilinkoRybakova.htm>, 25.04.2009. 17. **Шедяков В.Е.** Человек в обществе отчужденного труда. – Х.: Мрія, 1991. – 157 с. – Рец.: Философская и социологическая мысль. – 1992. – № 4. – С.172–173, Акционерное дело. – 1992. – №5–6. – С.151–159. 18. **Шедяков В.Е.** Менеджмент персонала в условиях переходного периода // Соболев В.М., Шедяков В.Е. Менеджмент в области инвестиций и персонала: особенности в переходной экономике. – Х.: Бизнес Информ, 1996. – Р.П. – С. 82–167. – Рец.: Бизнес Информ. – 1996. – № 14. – С. 55. 19. **Beck U., Giddens A., Lash S.** Reflexive Modernisation: Politics, Traditions and Aesthetics in the Modern Social Order. – Cambridge: Polity Press, 1994. – 415 p. 20. **Пономарев Н.Ф.** Информационная политика органов власти: пропаганда, антипропаганда, контрпропаганда. – Пермь: Изд-во Пермского техн. ун-та, 2007. – 328 с. 21. <http://www.nanonewsnet.ru/articles/2009/georgii-malnetskii-doclad>

В статье рассматривается понятие информационной сферы, как многоуровневый феномен рассмотрено информационное влияние. Проводится различие между информационными влияниями при взаимодействии разных социальных систем в различных формах и обрисовывается воздействие информационного влияния на социально-экономическое развитие общества. В статье автор продолжает анализ своей концепции развития социальных технологий постмодерного мягкого управления с точки зрения положения национальной безопасности. Он разрабатывает модель постмодерного информационного влияния – стимулирования желательных изменений.

Ключевые слова: современное общество, информационная сфера, разумная сила, гибкое управление.

The article examines the notion of information sphere and provides a range of its definitions. Information influence is seen as a multi-level phenomenon. The article distinguishes between information influences of different social systems' interaction in their various forms, and outlines the impact of information influence upon society's social and economic development. In the article the author continues analyses of his conception of postmodern soft management social technologies development from the point of view of national security situation. He elaborates the model of postmodern information influence – wished desirable changes stimulation.

Key words: Modern society, information sphere, smart power, flexible management.